HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a patra)

15 septembrie 2021 *

„Funcție publică – Agenți contractuali – Remunerație – Indemnizație de expatriere – Articolul 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut – Refuzul acordării indemnizației de expatriere – Reședința obișnuită – Funcții exercitate într-o organizație internațională stabilită în statul de repartizare”

În cauza T-466/20,

LF, reprezentat de S. Orlandi, avocat,

reclamant,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de T. Bohr și A.-C. Simon, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 270 TFUE prin care se solicită anularea deciziei Oficiului pentru Administrarea și Plata Drepturilor Individuale (PMO) al Comisiei din 11 septembrie 2019, prin care reclamantului i-a fost refuzat beneficiul indemnizației de expatriere,

TRIBUNALUL (Camera a patra),

compus din domnii S. Gervasoni, președinte, P. Nihoul (raportor) și doamna R. Frendo, judecători,

grefier: doamna M. Marescaux, administratoare,

având în vedere faza scrisă a procedurii și în urma ședinței din 23 aprilie 2021,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: franceza.

Hotărâre

Cadrul juridic

1 Articolul 69 din Statutul funcționarilor Uniunii Europene (denumit în continuare „statutul”), aplicabil prin analogie agenților contractuali în temeiul articolului 20 alineatul (2) și al articolului 92 din Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene (denumit în continuare „RAA”), prevede:

„Indemnizația de expatriere este egală cu 16 % din totalul salariului de bază, al alocației pentru locuință și al alocației pentru creșterea copilului la care are dreptul un funcționar. Indemnizația de expatriere nu poate fi mai mică de 538,87 EUR pe lună.”

2 Articolul 4 din anexa VII la statut, aplicabil de asemenea prin analogie agenților contractuali în temeiul articolelor 21 și 92 din RAA, are următorul cuprins:

„(1) Indemnizația de expatriere, egală cu 16 % din valoarea totală a salariului de bază, a alocației pentru locuință și a alocației pentru creșterea copilului plătite funcționarului, se acordă:

(a) funcționarului:

– care nu are și nu a avut niciodată cetățenia statului pe teritoriul căruia se află locul său de repartizare și

– care, în mod obișnuit, nu a locuit și nu și-a exercitat activitatea profesională principală pe teritoriul european al statului respectiv în perioada de cinci ani care se încheie cu șase luni înainte de angajarea sa în muncă. Pentru aplicarea prezentei dispoziții, situațiile ce rezultă din serviciile efectuate pentru un alt stat sau organizație internațională nu se iau în considerare;

(b) funcționarului care are sau a avut cetățenia statului pe teritoriul căruia este situat locul său de repartizare și care, în perioada de 10 ani care se încheie la angajarea în muncă, a locuit în mod obișnuit în afara teritoriului european al statului respectiv pentru alte motive decât cele legate de exercitarea atribuțiilor în serviciul unui stat sau al unei organizații internaționale.

[…]”

Istoricul cauzei

3 Reclamantul, LF, are cetățenie belgiană și s-a născut în Belgia.

4 În anul 1982, la vârsta de patru ani, acesta s-a mutat împreună cu familia sa în Franța, unde și-a făcut studiile și a lucrat până la 31 martie 2013, cu excepția perioadei cuprinse între 1 iunie 2002 și 31 mai 2003, în care a lucrat în Peru pentru ministère des Affaires étrangères (Ministerul Afacerilor Externe) francez.

5 Între 1 aprilie 2009 și 30 martie 2013, el a lucrat la ministère de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie (Ministerul Ecologiei, Dezvoltării Durabile și Energiei) francez la Paris (Franța) și, între 1 și 30 aprilie 2013, a fost înscris ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă în Franța.

6 La 1 mai 2013, el a fost angajat în muncă la Comisia Europeană la Bruxelles (Belgia) în calitate de agent contractual din grupa de funcții IV, la Direcția Generală (DG) Cercetare și Inovare, ulterior la DG Agricultură și Dezvoltare Rurală în cadrul unui contract pe durată determinată reînnoit în diferite rânduri, fără întrerupere. Acest contract a expirat la 30 aprilie 2019.

7 În toată această perioadă, reclamantul a primit indemnizația de expatriere în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut, ținând seama de cetățenia sa belgiană și de absența sa de pe teritoriul belgian în perioada de zece ani anterioară angajării sale la Comisie.

8 În anul 2014, reclamantul s-a căsătorit în Belgia cu o resortisantă franceză, cu care a avut doi copii, născuți la Bruxelles în anii 2015 și 2017. Soția sa, care avea statutul de lucrătoare independentă în Franța, a lucrat în Belgia în temeiul unui contract pe durată nedeterminată. Potrivit informațiilor furnizate de reclamant în ședință și consemnate în procesul-verbal de ședință, soția reclamantului are reședința fiscală în Belgia.

9 La 20 noiembrie 2018, Comisia a publicat un anunț de concurs intern COM/03/AD/18, pentru agenții contractuali, având ca obiect recrutarea de funcționari în gradul AD 6. Reclamantul a candidat la acest concurs, iar la 3 decembrie 2019 numele său a fost înscris pe lista candidaților care au reușit la concurs.

10 În plus, la 25 ianuarie 2019, reclamantul și-a depus candidatura ca urmare a publicării, la 7 ianuarie 2019, a anunțului pentru ocuparea unui post vacant interagenții REA/INTER-CA/2018/PA/A-B/FGIV/09, având ca obiect recrutarea de agenți contractuali din grupa de funcții IV în cadrul Agenției Executive Europene pentru Cercetare (REA). Potrivit acestui anunț pentru ocuparea unui post vacant, numai agenții contractuali aflați în serviciu într-o instituție a Uniunii Europene puteau participa la procedură.

11 În mai 2019, reclamantul a întrebat REA cu privire la rezultatul acestei recrutări. La 16 mai 2019, REA i-a răspuns că decizia referitoare la rezultat nu fusese încă luată și i-a solicitat să rămână „răbdător și angajat".

12 Prin e-mailul din 7 iunie 2019, REA i-a adresat reclamantului o ofertă de muncă pentru un post de agent contractual începând cu 1 septembrie 2019, cu o durată de un an, care putea fi reînnoită. Reclamantul și-a exprimat acordul cu privire la această propunere la 11 iunie 2019.

13 Între 1 mai și 31 august 2019, reclamantul a fost înscris ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă în Belgia, alocațiile sale fiind plătite de Uniune. În plus, el a continuat să beneficieze de sistemul de asigurare de sănătate al acesteia.

14 La 1 septembrie 2019, reclamantul a fost angajat în muncă la REA.

15 La 11 septembrie 2019, Oficiul pentru Administrarea și Plata Drepturilor Individuale (PMO) al Comisiei a decis că reclamantul nu avea dreptul la indemnizația de expatriere (denumită în continuare „decizia atacată").

16 La 9 decembrie 2019, reclamantul a introdus o reclamație la Comisie împotriva deciziei atacate. Această reclamație a fost respinsă prin decizia din 7 aprilie 2020, notificată a doua zi, pentru motivul că nu îndeplinea condițiile prevăzute la articolul 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut.

17 Întemeindu-se pe Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia (T-273/17, EU:T:2018:480), Comisia a apreciat că nu era necesar să neutralizeze perioada cuprinsă între 1 mai 2013 și 30 aprilie 2019, în care reclamantul lucrase la Comisie, dar că această perioadă trebuia luată în considerare pentru a stabili reședința obișnuită a agentului, din moment ce se prezuma că împiedică crearea unor legături durabile între el și țara de repartizare. Aceasta a adăugat că, având în vedere criteriile jurisprudențiale referitoare la reședința obișnuită, și anume activitatea profesională și legăturile personale ale reclamantului, legăturile cu Franța de care se prevala reclamantul nu pot repune în discuție realitatea reședinței sale obișnuite în Belgia.

18 În ceea ce privește perioada de patru luni cuprinsă între 30 aprilie 2019, data expirării contractului încheiat cu Comisia, și 1 septembrie 2019, data angajării sale de către REA, Comisia a subliniat că reclamantul și-a menținut reședința în Belgia împreună cu soția și copiii săi, în aceeași locuință pe care o ocupa anterior, cu intenția de a rămâne acolo.

19 La 17 martie 2020, în urma reușitei la concursul intern COM/03/AD/18 organizat de Comisie, reclamantul a fost numit funcționar în această instituție începând cu data de 16 aprilie a aceluiași an. De asemenea, Comisia i-a refuzat dreptul la indemnizația de expatriere. Această decizie face obiectul unei alte acțiuni formulate de reclamant în fața Tribunalului, înregistrată cu numărul T-178/21.

Procedura și concluziile părților

20 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 20 iulie 2020, reclamantul a formulat prezenta acțiune. Comisia a depus memoriul în apărare la 23 octombrie 2020. Prin scrisoarea din 25 noiembrie 2020, reclamantul a renunțat la depunerea unui memoriu în replică.

21 Prin scrisoarea din 31 iulie 2020, reclamantul a solicitat anonimatul în temeiul articolului 66 din Regulamentul de procedură al Tribunalului. Prin Decizia din 14 septembrie 2020, Tribunalul a admis această cerere.

22 La propunerea judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a patra) a hotărât deschiderea fazei orale a procedurii.

23 Prin scrisoarea din 3 martie 2021, Tribunalul a adresat părților, în temeiul articolului 89 din Regulamentul de procedură, întrebări referitoare în special la jurisprudența aplicabilă, în opinia lor, în speță. La aceste întrebări, părțile au răspuns în termenul acordat.

24 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate, în special cu privire la jurisprudența menționată, în ședința din 23 aprilie 2021.

25 Reclamantul solicită Tribunalului:

– anularea deciziei atacate;

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

26 Comisia solicită Tribunalului:

– respingerea acțiunii;

– obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

Observație introductivă

27 Articolul 2 alineatul (2) din statut prevede că una sau mai multe instituții pot delega uneia dintre ele sau unui organism interinstituțional exercitarea, în tot sau în parte, a puterilor acordate autorității împuternicite să facă numiri (denumită în continuare „AIPN”), cu excepția deciziilor privind numirea, promovarea sau transferul funcționarilor. În plus, conform articolului 91a din statut, acțiunile privind domeniile pentru care a fost pus în aplicare articolul (2) alineatul (2) se înaintează împotriva instituției de care depinde AIPN delegată.

28 Prin efectul articolelor 6 și 117 din RAA, articolul 2 alineatul (2) și articolul 91a din statut sunt aplicabile prin analogie autorităților abilitate să încheie contractele de muncă.

29 Prin Decizia 2003/522/CE din 6 noiembrie 2002 (JO 2003, L 183, p. 30, Ediție specială, 01/vol. 4, p. 192), Comisia a creat PMO.

30 La 12 decembrie 2018, în temeiul articolului 2 alineatul (2) din statut și al articolelor 6 și 117 din RAA, REA a încheiat cu PMO un acord la nivelul serviciilor din care rezultă că PMO stabilește drepturile individuale ale agenților contractuali ai REA și în special pe cele care rezultă din articolul 69 din statut și din anexa VII la acesta (secțiunea E din partea II B din acordul la nivelul serviciilor menționat). Potrivit articolului 5 alineatul (1) din partea II A din acordul respectiv, atunci când REA a delegat PMO exercitarea competențelor acordate AIPN sau autorității abilitate să încheie contracte de muncă, acțiunile întemeiate pe articolul 91 din statut trebuie îndreptate împotriva Comisiei, în conformitate cu articolul 91a din statut.

31 Prin urmare, în speță acțiunea a fost îndreptată în mod justificat împotriva Comisiei.

Cu privire la motivul unic, întemeiat pe încălcarea articolului 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut

32 Reclamantul apreciază că, prin faptul că i-a refuzat indemnizația de expatriere, PMO a încălcat articolul 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut.

33 Motivul este contestat de Comisie.

34 În această privință, trebuie arătat că condițiile de acordare a indemnizației de expatriere sunt enunțate la articolul 4 alineatul (1) din anexa VII la statut, aplicabil prin analogie agenților contractuali în temeiul articolului 20 alineatul (2) și al articolelor 21 și 92 din RAA.

35 Această dispoziție distinge două situații care depind de cetățenia funcționarului.

36 Prima situație, care este reglementată de articolul 4 alineatul (1) litera (a) din anexa VII la statut, privește cazurile în care funcționarul „nu are și nu a avut niciodată cetățenia statului pe teritoriul căruia se află locul său de repartizare”. În această situație, se impune funcționarului sau agentului, pentru a putea obține indemnizația de expatriere, ca, în perioada de cinci ani care se încheie cu șase luni înainte de angajarea sa în muncă, să nu fi locuit și să își fi exercitat în mod obișnuit activitatea profesională principală pe teritoriul european al statului de repartizare.

37 Reglementată de articolul 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut, a doua situație se referă la funcționarul „care are sau a avut cetățenia statului pe teritoriul căruia este situat locul său de repartizare”. În această situație, acordarea indemnizației de expatriere este supusă unor condiții care, în două temeiuri, sunt mai stricte decât cele prevăzute la articolul 4 alineatul (1) litera (a) din anexa VII la statut.

38 Aceste condiții sunt următoarele.

39 Pe de o parte, perioada de referință este de zece ani pentru resortisanții țării de repartizare, deși aceasta este de cinci ani pentru funcționarii care nu au cetățenia țării de repartizare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iulie 2007, B/Comisia, F-7/06, EU:F:2007:129, punctul 37).

40 Pe de altă parte, menținerea reședinței în țara de repartizare pe o perioadă foarte scurtă din perioada de referință de zece ani este suficientă pentru a conduce la pierderea sau la refuzul acordării acestei indemnizații (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 februarie 1976, Delvaux/Comisia, 42/75, EU:C:1976:21, punctele 6-11, Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia, T-273/17, EU:T:2018:480, punctul 47, și Hotărârea din 5 octombrie 2020, Brown/Comisia, T-18/19, atacată cu recurs, EU:T:2020:465, punctul 112), în timp ce, pentru funcționarii care nu sunt resortisanți ai acestei țări, pierderea sau refuzul de a beneficia de indemnizația de expatriere nu intervine decât în cazul în care reședința obișnuită a persoanei interesate în țara de repartizare viitoare a durat pe toată perioada de referință de cinci ani (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 decembrie 1995, Diamantaras/Comisia, T-72/94, EU:T:1995:212, punctul 48, și Hotărârea din 27 februarie 2015, CESE/Achab, T-430/13 P, EU:T:2015:122, punctul 54).

41 În speță, nu se contestă că, având cetățenia statului de repartizare (Belgia), reclamantul se încadrează în a doua situație și, prin urmare, intră sub incidența articolului 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut. În consecință, reclamantul este supus condițiilor stricte indicate la punctele 39 și 40 de mai sus.

42 Potrivit jurisprudenței, revine funcționarului sau agentului care solicită indemnizația de expatriere sarcina de a demonstra că îndeplinește condițiile de acordare, dovedind că și-a menținut reședința obișnuită în afara statului de repartizare pe întreaga perioadă de referință (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 septembrie 2000, Lemaître/Comisia, T-317/99, EU:T:2000:218, punctul 50).

Cu privire la delimitarea perioadei de referință

43 Prezenta acțiune este îndreptată împotriva deciziei prin care PMO a refuzat reclamantului acordarea indemnizației de expatriere pentru motivul că acesta din urmă nu a dovedit că avusese reședința obișnuită în afara Belgiei pe întreaga perioadă de referință, contrar celor prevăzute la articolul 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut pentru funcționarii care au sau au avut cetățenia statului de repartizare.

44 Pentru aplicarea acestei dispoziții, trebuie să se delimiteze perioada de referință care trebuie luată în considerare.

45 Potrivit dispoziției menționate, această perioadă se încheie la angajarea în muncă a funcționarului sau a agentului la instituția sau la agenția în cauză.

46 În speță, reclamantul a fost angajat la REA la 1 septembrie 2019, astfel încât perioada de referință de zece ani s-a încheiat la 31 august 2019.

47 Prin urmare, aceasta ar trebui să înceapă, în principiu, la 1 septembrie 2009.

48 Totuși, articolul 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut exclude luarea în considerare a perioadelor în care funcționarul a locuit în mod obișnuit în afara statului de repartizare pentru exercitarea atribuțiilor în serviciul unui stat sau al unei organizații internaționale (a se vedea punctul 2 de mai sus).

49 Prin urmare, într-o asemenea ipoteză, pentru a stabili când începe perioada de referință, este necesar să se „neutralizeze” aceste perioade, prelungind perioada respectivă în aceeași măsură (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 septembrie 2014, Grazyte/Comisia, T-86/13 P, EU:T:2014:815, punctul 51).

50 În speță, între 1 septembrie 2009 și 30 martie 2013, respectiv pentru o perioadă de trei ani și șapte luni, reclamantul a lucrat în Franța pentru ministère de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie (Ministerul Ecologiei, Dezvoltării Durabile și Energiei) francez.

51 Întrucât această activitate a fost exercitată pentru un stat în afara teritoriului statului de repartizare, perioada de referință trebuie prelungită până la 1 februarie 2006, în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut.

52 Pe de altă parte, reclamantul a lucrat ca agent contractual la Comisie între 1 mai 2013 și 30 aprilie 2019.

53 Cu toate acestea, perioada de referință nu trebuie mărită în consecință, întrucât, spre deosebire de ceea ce s-a constatat pentru perioadele care corespund prestațiilor efectuate în afara statului de repartizare, nicio „neutralizare” nu este prevăzută în dispoziția menționată mai sus pentru perioadele în care funcționarul a lucrat în serviciul unui stat sau al unei organizații internaționale în statul de repartizare respectiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia, T-273/17, EU:T:2018:480, punctele 60 și 62).

54 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se considere că în speță perioada de referință a început la 1 februarie 2006 pentru a se încheia la 31 august 2019.

Cu privire la stabilirea reședinței obișnuite a reclamantului în perioada cuprinsă între 1 mai 2013 și 31 august 2019

55 Este cert că, de la 1 februarie 2006 la 30 aprilie 2013, cu o zi înaintea datei de la care a început să lucreze la Comisie ca agent contractual, reclamantul a avut reședința obișnuită în Franța și, așadar, în afara statului de repartizare.

56 În schimb, soluționarea litigiului impune să se stabilească dacă această reședință a fost mutată în Belgia după 1 mai 2013.

57 În discuția lor, părțile au împărțit perioada de referință în două părți care corespund:

– pe de o parte, perioadei în care reclamantul a lucrat în cadrul Comisiei pe o bază contractuală (de la 1 mai 2013 până la 30 aprilie 2019);

– pe de altă parte, perioadei dintre încetarea contractului său încheiat cu Comisia și începutul activității sale la REA (de la 1 mai 2019 la 31 august 2019).

58 În memoriile lor, părțile și-au concentrat atenția asupra celei de a doua perioade, încercând să determine statul în care reclamantul își stabilise atunci reședința obișnuită. În acest context, Comisia a susținut printre altele că, după cum indicase în decizia atacată, reședința respectivă se afla în Belgia, întrucât reclamantul a continuat să trăiască la Bruxelles în apartamentul pe care îl ocupa până atunci cu soția și copiii săi și s-a înscris acolo ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă. La rândul său, reclamantul a arătat că nu se mutase în Franța întrucât aștepta rezultatul candidaturilor pe care le depusese la REA și la Comisie atunci când era încă agent contractual la Comisie.

59 Aceste argumente se întemeiază pe elemente precum împrejurarea că reclamantul și-a menținut locuința în același loc la încetarea contractului său de agent contractual la Comisie, care implică neexaminarea separată a celor două perioade menționate la punctul 57 de mai sus.

60 În fața Tribunalului, părțile apreciază că o asemenea examinare separată este totuși impusă de jurisprudență. Astfel, reclamantul arată la punctul 31 din cererea introductivă că se prezumă că serviciile pe care le-a efectuat pentru Comisie în perioada cuprinsă între 1 mai 2013 și 30 aprilie 2019 au împiedicat crearea unor legături durabile între acesta și Belgia. La punctul următor, el subliniază că, în toată această perioadă, prezența sa în Belgia era legată exclusiv de serviciile menționate. Această poziție decurge, în opinia sa, din Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia (T-273/17, EU:T:2018:480).

61 Ca răspuns la acest argument, Comisia, întemeindu-se pe aceeași jurisprudență, consideră la punctul 21 din memoriul în apărare că, în cei șase ani în care a lucrat la Comisie, nu se poate considera că reclamantul a avut reședința obișnuită în Belgia.

62 Cu toate acestea, aceeași instituție susține, în răspunsul său la o întrebare adresată de Tribunal, că prezumția care rezultă din Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia (T-273/17, EU:T:2018:480, punctul 63), potrivit căreia o activitate exercitată în cadrul unei organizații internaționale ar împiedica crearea unor legături durabile între persoana în cauză și țara de repartizare, trebuie înlăturată atunci când persoana în cauză își încetează activitatea în cadrul organizației internaționale, astfel încât, de la acel moment, legăturile cu statul de repartizare nu ar mai putea fi ignorate atunci când trebuie să se stabilească reședința sa obișnuită.

63 Având în vedere aceste divergențe și variații, trebuie să se clarifice măsura în care pot fi luate în considerare serviciile efectuate pentru o organizație internațională în statul de repartizare, în cazul unei persoane precum reclamantul, angajată de o instituție sau de o agenție situată în statul a cărui cetățenie o are, pentru a stabili locul reședinței sale obișnuite în perioada de referință.

– Cu privire la consecințele care trebuie deduse din serviciile efectuate pentru o organizație internațională în statul de repartizare de către o persoană care are cetățenia acestuia

64 Pentru a examina dificultatea ridicată de părți, trebuie amintit că, după cum a fost interpretat de jurisprudență, articolul 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut prevede, pentru funcționarii sau agenții care au sau au avut cetățenia statului de repartizare, că perioada în care aceștia au exercitat atribuții în serviciul unui stat sau al unei organizații internaționale în afara statului de repartizare nu poate fi luată în considerare la calculul perioadei de referință și trebuie neutralizată (a se vedea punctele 48 și 49 de mai sus).

65 Astfel cum reiese din formularea sa, dispoziția menționată mai sus nu conține, în schimb, o normă similară pentru exercitarea atribuțiilor într-o organizație internațională în statul de repartizare, după cum este cazul în prezenta cauză.

66 Potrivit Hotărârii din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia (T-273/17, EU:T:2018:480, punctul 63), cu toate acestea, pentru determinarea reședinței obișnuite a reclamantului trebuie să se ia în considerare exercitarea atribuțiilor într-o organizație internațională, în măsura în care se prezumă că acest fapt împiedică crearea legăturilor durabile între acesta și țara de repartizare.

67 Desigur, este posibil, în anumite cazuri, ca desfășurarea de activități într-o organizație internațională să nu faciliteze sau chiar să nu permită stabilirea unor astfel de legături.

68 Rezultă că, pentru stabilirea reședinței obișnuite, Tribunalul a arătat, în aceeași Hotărâre din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia (T-273/17, EU:T:2018:480, punctele 84-93), că reclamantul locuise în statul de repartizare împreună cu familia sa în perioada de referință, în special atunci când își desfășura activitățile în cadrul unor instituții sau al unor agenții ale Uniunii și, prin urmare, în cadrul unei organizații internaționale.

69 În analiza situației de fapt din cauza menționată, Tribunalul a considerat, în pofida prezumției expuse la punctul 66 de mai sus, că în speță Comisia a decis în mod întemeiat că reședința obișnuită a reclamantului fusese stabilită în statul de repartizare în perioada de referință.

70 Astfel, stabilirea reședinței obișnuite rămâne o operațiune care trebuie întemeiată pe o analiză factuală, în care sunt examinate legăturile personale și profesionale care au fost create de funcționarul sau de agentul în cauză.

71 Or, în această analiză factuală, joacă un rol mai determinant prezumția care constituie temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut, potrivit căreia cetățenia unei persoane constituie un indiciu serios al existenței unor legături multiple și strânse între această persoană și țara sa de cetățenie (a se vedea Hotărârea din 5 octombrie 2020, Brown/Comisia, T-18/19, atacată cu recurs, EU:T:2020:465, punctul 82 și jurisprudența citată).

72 În definitiv, Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia (T-273/17, EU:T:2018:480), trebuie interpretată, având în vedere elementele care precedă, în sensul că, atunci când are loc în statul de repartizare, exercitarea unor activități într-o organizație internațională poate fi luată în

considerare pentru a stabili reședința obișnuită a unui funcționar sau a unui agent care are sau a avut cetățenia țării de repartizare în perioada de referință în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut, chiar dacă nu poate fi interpretată în sensul că implică în sine stabilirea unei legături cu acest stat.

73 În plus, pentru a stabili reședința obișnuită a reclamantului în prezenta cauză, nu se poate deduce nicio concluzie din Hotărârea din 25 septembrie 2014, Grazyte/Comisia (T-86/13 P, EU:T:2014:815), care privea o resortisantă lituaniană ce dobândise cetățenia italiană și fusese recrutată de Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE), organism al cărui sediu se află la Vilnius (Lituania).

74 Astfel, situațiile în discuție sunt diferite, agentul vizat în cauza respectivă și-a exercitat activitățile într-o organizație internațională situată în afara statului de repartizare, în timp ce, în prezenta cauză, acestea au fost exercitate într-o organizație internațională stabilită în statul respectiv. Această diferență nu poate fi subestimată din moment ce obiectivul urmărit de articolul 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut este de a asigura, pentru instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii, o recrutare cât mai diversificată posibil în termeni de origini și de cetățenii.

– Cu privire la elementele de fapt care urmăresc să stabilească locul reședinței obișnuite a reclamantului în perioada de referință

75 Întrucât normele aplicabile au fost astfel clarificate, trebuie să se examineze dacă, după cum susține reclamantul, Comisia a putut considera că acesta își deplasase reședința obișnuită în Belgia în perioada de referință.

76 În acest scop, trebuie să se aplice norma în materie de probe amintită la punctul 42 de mai sus, potrivit căreia revine funcționarului sau agentului care solicită indemnizația de expatriere sarcina de a demonstra că îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 4 alineatul (1) din anexa VII la statut.

77 În cea de a doua situație descrisă la punctul 37 de mai sus, această dispoziție impune funcționarului în cauză să demonstreze că a avut reședința obișnuită în afara statului de repartizare, a cărui cetățenie o are, fără întrerupere, pe întreaga perioadă de referință specificată de dispoziția menționată.

78 Potrivit jurisprudenței, reședința obișnuită este locul unde persoana interesată a stabilit, cu intenția de a-i conferi un caracter stabil, centrul permanent sau obișnuit al intereselor sale, noțiunea de reședință implicând, pe lângă faptul fizic de a rămâne într-un anumit loc, intenția de a conferi acestui fapt continuitatea rezultată dintr-un obicei de viață și din desfășurarea unor raporturi sociale normale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 mai 2007, F/Comisia, T-324/04, EU:T:2007:140, punctul 48).

79 Pentru a localiza reședința obișnuită, trebuie să se ia în considerare elemente de fapt obiective, care țin de viața privată și profesională a persoanei interesate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia, T-273/17, EU:T:2018:480, punctele 87 și 88).

80 În speță, este cert că, între 1 mai 2013 și 31 august 2019:

– reclamantul a locuit în Belgia în mod neîntrerupt;

– soția sa i s-a alăturat în anul 2014;

– ei s-au căsătorit în acest stat;

– soția sa a lucrat acolo în temeiul unui contract pe durată nedeterminată;

– au avut doi copii în statul respectiv;

– acești copii se află acolo, unul la școală, iar celălalt la creșă.

81 În acest context, Comisia a susținut în răspunsul la reclamație că, având în vedere criteriile jurisprudențiale, în special activitatea profesională și legăturile personale, trebuia să se considere că reședința obișnuită a reclamantului se afla în Belgia.

82 La rândul său, reclamantul evidențiază următoarele elemente pentru a demonstra că, în pofida celor ce au fost indicate mai sus, reședința sa obișnuită a rămas în Franța, fără să fi fost deplasată în Belgia, pe întreaga perioadă de referință:

– el ar fi locuit în Franța în copilărie, ar fi studiat și ulterior ar fi lucrat în statul respectiv și ar fi avut perspectiva de a-și finaliza aici un proces de titularizare în cadrul funcției publice;

– părinții săi, precum și frații și surorile sale ar locui în Franța și acolo și-ar fi întâlnit soția, cetățean francez;

– ar fi cumpărat un imobil în Franța înainte de plecarea sa în Belgia și l-ar fi păstrat în perioada în care a lucrat la Comisie fără a-l închiria; el ar fi păstrat în Franța și un număr de telefon mobil și un cont bancar;

– ar fi beneficiat în perioada sa de serviciu la Comisie numai de un contract pe perioadă determinată, care putea fi reînnoit, a cărui durată totală nu putea depăși șase ani și care îl plasa, așadar, într-o situație profesională precară; în plus, în aceeași perioadă ar fi primit indemnizația de expatriere.

83 În această privință, trebuie arătat că elementele astfel furnizate de reclamant dovedesc faptul că, așa cum subliniază, a întreținut cu Franța legături strânse.

84 Cu toate acestea, asemenea legături nu pot implica prin ele însele că reclamantul și-a menținut efectiv reședința obișnuită în statul respectiv în perioada de referință.

85 Astfel, în primul rând, reședința obișnuită a reclamantului nu poate fi localizată în Franța pentru motivul că a trăit, a studiat și a lucrat în acest stat la începutul carierei sale profesionale, înainte de începutul perioadei de referință. Faptul că reclamantul a trăit într-un stat și a fost angajat în acesta în activități raportate la vârsta pe care o avea atunci face parte din istoria sa personală, însă nu poate implica în sine menținerea reședinței sale obișnuite în statul respectiv.

86 În al doilea rând, acest lucru este valabil în ceea ce privește împrejurarea că persoanele apropiate reclamantului locuiesc în Franța. Împrejurarea menționată nu demonstrează că acesta din urmă nu a întreținut relații durabile în afara statului respectiv. În această privință, trebuie observat că relația filială nu este în mod necesar determinantă pentru a identifica reședința obișnuită a unei persoane care și-a întemeiat propria familie. Fără a fi negată importanța acestei relații, faptul că

un funcționar sau un agent locuiește într-un anumit stat cu soția și copiii săi, fiecare fiind angajat în activitățile corespunzătoare stadiului său de viață (muncă, școală, creșă), poate fi considerat semnificativ atunci când este vorba despre determinarea localizării reședinței obișnuite în sensul articolului 4 alineatul (1) litera (b) din statut.

87 Desigur, reclamantul afirmă că și-a întâlnit soția în Franța. Totuși, această împrejurare nu a împiedicat-o să i se alăture la 25 august 2014 la Bruxelles, după cum a arătat el însuși, pentru a întemeia acolo o familie, angajându-se în cadrul unui contract de muncă pe durată nedeterminată cu stabilirea reședinței sale fiscale în acest stat. Într-un spațiu în care cetățenii Uniunii se pot deplasa după cum doresc și în care sunt interzise discriminările pe motiv de cetățenie, stabilirea reședinței obișnuite nu poate decurge, pentru un funcționar sau pentru un agent, din cetățenia soției sale.

88 Cu privire la acest subiect, reclamantul a adăugat, ca răspuns la o întrebare adresată de Tribunal, că, deși soția sa i s-a alăturat la Bruxelles în anul 2014, respectiv la mai mult de un an de la angajarea sa în muncă la Comisie, aceasta nu se datora faptului că au decis să își stabilească centrul principal al intereselor lor în Belgia, ci că era însărcinată în trei luni și dorea să trăiască acea perioadă alături de soțul său. De altfel, ea ar fi păstrat o societate în Franța, care ar fi rămas în așteptare pe întreaga perioadă de referință rămasă.

89 În această privință, trebuie arătat că, invocând acel element, reclamantul precizează motivele personale care au determinat-o pe soția sa să i se alăture la Bruxelles în anul 2014. Or, asemenea considerații nu pot fi luate în considerare, având în vedere jurisprudența, pentru a determina locul reședinței obișnuite în sensul articolului 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut. Astfel, potrivit jurisprudenței, Tribunalul nu se poate pronunța cu privire la motivele subiective care au determinat o persoană să se stabilească împreună cu familia sa într-o anumită țară (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 septembrie 2014, Grazyte/Comisia, T-86/13 P, EU:T:2014:815, punctele 56 și 57).

90 În al treilea rând, nici elementele materiale invocate de reclamant nu permit să se considere că reședința sa obișnuită a rămas în Franța pe întreaga perioadă de referință. Astfel, faptul că a păstrat un imobil în acest stat nu dovedește intenția sa de a-și stabili acolo centrul permanent sau obișnuit al intereselor sale. Acest imobil, apropiat de domiciliul părinților și al fraților și surorilor sale, a putut constitui o investiție sau o reședință secundară destinată primirii familiei reclamantului la sfârșit de săptămână și în vacanțe. În această privință, este revelator faptul că, situat la Compiègne (Franța), imobilul în discuție nu a fost declarat de reclamant ca fiind locul său de reședință la momentul angajării sale în muncă la Comisie în anul 2013.

91 De asemenea, deținerea unui număr de telefon mobil și a unui cont bancar în Franța nu este semnificativă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 noiembrie 2019, Wywiał-Prząda/Comisia, T-592/18, EU:T:2019:820, punctul 65). Reclamantul a putut să dispună de un număr de mobil și în Belgia sau să considere că, prin eliminarea tarifelor de conectare internațională, ar fi mai puțin oneros să păstreze un abonament la un operator francez. Pe de altă parte, reclamantul dispunea de un cont bancar în Belgia. În această privință, trebuie să se observe că documentele prezentate de reclamant pentru a stabili caracterul real al plăților efectuate cu titlu de taxe de autostrăzi în Franța au fost însoțite, în perioada analizată, de un card atașat la un cont deschis la o bancă belgiană.

92 În al patrulea rând, faptul că a lucrat la Comisie în cadrul unui contract pe durată determinată nu împiedică să se considere, chiar dacă acest contract nu putea fi reînnoit dincolo de o perioadă de șase ani, că reclamantul s-a stabilit la Bruxelles cu intenția de a rămâne acolo. Dovada în acest sens este că, la încetarea contractului respectiv, el nu a căutat de lucru în Franța, ci în Belgia, în cadrul instituțiilor Uniunii, și s-a înscris ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă.

93 În plus, faptul că a primit indemnizația de expatriere în perioada de muncă la Comisie este irelevant pentru a aprecia dreptul reclamantului la indemnizația de expatriere la momentul angajării sale la REA. Astfel, din articolul 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut reiese că acest drept trebuie examinat la angajarea în muncă. Întrucât s-a scurs o perioadă de patru luni între încetarea contractului încheiat cu Comisia și începutul contractului încheiat cu REA, dreptul la indemnizația de expatriere trebuia reexaminat la momentul angajării în muncă a reclamantului la această agenție (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia, T-273/17, EU:T:2018:480, punctul 112).

94 În ceea ce privește perioada care a urmat datei de 30 aprilie 2019, reclamantul subliniază că, dacă a rămas în Belgia până la 31 august 2019, aceasta se datorează faptului că termina executarea contractului său încheiat cu Comisia și aștepta rezultatele procedurilor de recrutare organizate de Comisie și de REA la care participase în cursul executării contractului respectiv.

95 În susținerea acestei argumentații, reclamantul arată că, începând cu 16 mai 2019, și anume la aproximativ 15 zile de la expirarea contractului cu Comisia, a primit o informație încurajatoare din partea REA, care i-a oferit perspectiva de a fi angajat la această agenție, și a primit o ofertă din partea ei începând cu 7 iunie 2019, cu alte cuvinte la mai puțin de șase săptămâni de la această expirare. Foarte rapid, ar fi avut astfel certitudinea că își poate continua activitățile profesionale în cadrul unei agenții a Uniunii.

96 În aceste condiții, având în vedere durata scurtă a perioadei care îl despărțea de angajarea sa în muncă la REA, perioadă care, în plus, coincidea în mare parte cu vacanțele de vară, ar fi considerat inutil să se mute, împreună cu familia sa, în Franța, deși și-a păstrat acolo reședința obișnuită.

97 În ceea ce o privește, Comisia apreciază că, în perioada de patru luni cuprinsă între 1 mai și 31 august 2019, reședința obișnuită a reclamantului se afla în Belgia. Astfel, reclamantul nu ar fi dovedit că, în această perioadă, reședința sa obișnuită se afla în afara țării respective. În plus, și-ar fi manifestat intenția de a conferi acestei reședințe continuitatea care rezultă dintr-un obicei de viață, rămânând acolo în același apartament împreună cu soția sa, care lucra de asemenea în Belgia, și cu copiii săi, care frecventau școala și, respectiv, creșa. În sfârșit, el ar fi ales să se înscrie în șomaj în Belgia și să caute un loc de muncă în statul respectiv.

98 În această privință, trebuie să se observe că elementele invocate de reclamant pentru perioada care a urmat exercitării atribuțiilor sale în cadrul Comisiei nu repun în discuție analiza care a fost dezvoltată la punctele 80-93 de mai sus, la finalul căreia s-a considerat că, în perioada de referință, care o include pe cea în care reclamantul a exercitat atribuții în cadrul Comisiei, reclamantul își stabilise reședința obișnuită, în sensul articolului 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut, în Belgia, cu alte cuvinte în statul de repartizare, care era și statul său de cetățenie.

99 Dimpotrivă, aceste elemente, departe de a infirma poziția potrivit căreia el își stabilise reședința obișnuită în Belgia între 1 mai 2013 și 31 august 2019, o consolidează, stabilind că reclamantul a căutat un loc de muncă nu în Franța, ci în Belgia, exprimându-și astfel intenția de a rămâne în acest din urmă stat.

100 Din această analiză factuală rezultă că elementele invocate de reclamant, luate în considerare împreună sau izolat, nu afectează temeinicia aprecierii efectuate de Comisie cu privire la locul în care și-a stabilit reședința obișnuită în perioada de referință: faptul că acesta locuiește în Belgia, împreună cu soția și copiii săi, fiecare fiind angajat în activități corespunzătoare stadiului său de viață, dovedește că, după cum a arătat Comisia, reședința obișnuită a reclamantului era stabilită în acest stat.

101 Decizia Tribunalului ar fi identică dacă, așa cum a susținut reclamantul, ar trebui să se prezume că serviciile efectuate pentru Comisie în perioada cuprinsă între 1 mai 2013 și 30 aprilie 2019 nu au putut crea legături durabile cu Belgia.

102 În această ipoteză, ar trebui astfel să se considere, după cum a procedat Comisia, că faptul că reclamantul a rămas în Belgia cu soția și cu copiii săi la expirarea contractului încheiat cu această instituție și s-a înscris acolo ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă, chiar și pentru o perioadă foarte scurtă, este suficient pentru a demonstra că reședința sa obișnuită era stabilită în statul respectiv.

103 În această privință, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, păstrarea reședinței în țara de repartizare pentru o perioadă foarte scurtă în perioada de referință de zece ani este suficientă pentru a conduce la pierderea sau la refuzul acordării indemnizației de expatriere (a se vedea punctul 40 de mai sus).

104 Astfel, prezumția de care se prevalează reclamantul, dacă ar exista, s-ar dovedi inoperantă, din moment ce nu ar schimba aprecierea efectuată de Comisie în decizia atacată, elementele invocate de aceasta fiind suficiente pentru a concluziona cu privire la localizarea, în Belgia, a reședinței sale obișnuite pentru o parte din perioada de referință.

105 În concluzie, întrucât sarcina probei privind lipsa legăturilor durabile în statul de repartizare revine celui care solicită indemnizația de expatriere (a se vedea punctul 42 de mai sus), este necesar să se considere că, în speță, reclamantul nu a demonstrat că și-a stabilit reședința obișnuită în afara Belgiei pe întreaga perioadă de referință.

– *Cu privire la compararea situației reclamantului din prezenta cauză cu cea a reclamantului din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia (T-273/17)*

106 Reclamantul arată că, contrar celor susținute de Comisie, situația sa este diferită de cea a reclamantului din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia (T-273/17, EU:T:2018:480), citată de Comisie în decizia atacată. Astfel, spre deosebire de el, reclamantul din cauza menționată s-ar fi căsătorit cu o resortisantă belgiană, ar fi studiat, ar fi locuit și ar fi lucrat în Belgia în întreaga perioadă de referință, ar fi lucrat pentru Comisie în această perioadă în temeiul unui contract pentru personal interimar și, prin urmare, pe seama unei societăți belgiene, și ar fi beneficiat anterior de indemnizația de expatriere în mod nelegal.

107 Comisia contestă această argumentație.

108 În această privință, trebuie amintit că, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia (T-273/17, EU:T:2018:480, punctul 91), Tribunalul a respins acțiunea având ca obiect anularea deciziei prin care indemnizația de expatriere prevăzută la articolul 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut i-a fost refuzată reclamantului la momentul angajării sale în muncă la o agenție a Uniunii situată la Bruxelles.

109 Această decizie a fost luată pentru motivul că, în cauza menționată, reclamantul avea cetățenie belgiană, locuise în mod neîntrerupt la Bruxelles în toată perioada de referință de zece ani, se căsătorise în Belgia cu o resortisantă belgiană, avusese acolo trei copii, născuți la Bruxelles, și exercitase o activitate profesională privată într-o perioadă intermediară între două contracte încheiate cu instituțiile Uniunii.

110 Contrar celor afirmate de reclamant, situația sa este similară cu cea a reclamantului din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia (T-273/17, EU:T:2018:480), în măsura în care și unul, și celălalt au cetățenie belgiană, au locuit la Bruxelles în toată perioada sau într-o parte din perioada de referință, s-au căsătorit în această țară, au avut copii și au beneficiat acolo de contracte temporare cu instituții și cu agenții ale Uniunii și au rămas în statul respectiv între două dintre aceste contracte.

111 Este adevărat că, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia (T-273/17, EU:T:2018:480), reclamantul se întâlnise cu soția sa, cetățean belgian, în Belgia, în timp ce, în prezenta cauză, reclamantul s-a întâlnit cu soția sa, cetățean francez, în Franța, înainte de plecarea sa pentru a lucra la Comisie. Totuși, în ambele cazuri, persoanele interesate au trăit, în toată perioada sau într-o parte importantă a perioadei de referință, în țara de repartizare împreună cu soția și copiii lor.

112 Este de asemenea adevărat că, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia (T-273/17, EU:T:2018:480), în perioada care separa două contracte încheiate cu Uniunea, reclamantul a lucrat pentru societăți belgiene pentru personal interimar, în timp ce, în prezenta cauză, reclamantul s-a înscris în șomaj ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă în Belgia. Această diferență nu este însă relevantă pentru stabilirea reședinței obișnuite a reclamantului. Astfel, instanța Uniunii nu poate conferi consecințe juridice, în ceea ce privește indemnizația de expatriere, alegerii făcute de un agent de a se înscrie, în același stat, ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă (precum reclamantul din prezenta cauză) sau de a lucra pentru o instituție a Uniunii prin intermediul unei societăți pentru personal interimar, această alegere putând fi ghidată de motive subiective care țin de viața privată și nu pot fi luate în considerare, în acest temei, pentru aplicarea articolului 4 alineatul (1) litera (b) din statut (a se vedea punctul 89 de mai sus).

113 Nu este relevant nici faptul că, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 iulie 2018, Quadri di Cardano/Comisia (T-273/17, EU:T:2018:480), reclamantul beneficiase anterior de indemnizația de expatriere în mod nelegal. Astfel, după cum s-a statuat la punctul 112 din această hotărâre, în lipsa continuității diferitor contracte între reclamant și instituțiile, oficiile și agențiile Uniunii, dreptul la această indemnizație trebuie apreciat din nou la fiecare nouă angajare în muncă a persoanei interesate. Așadar, faptul că anterior a beneficiat în mod nelegal de o indemnizație de expatriere nu poate avea incidență asupra deciziilor adoptate ulterior cu privire la această indemnizație pentru funcționarul sau agentul în cauză. În aceste condiții, Tribunalul nu înțelege în ce mod împrejurarea respectivă ar putea fi invocată drept argument pentru aprecierea care trebuie efectuată de autoritate într-un alt caz.

114 Argumentul trebuie, așadar, înlăturat.

– Cu privire la consecințele care ar rezulta, potrivit reclamantului, din poziția adoptată de Comisie

115 Potrivit reclamantului, poziția adoptată de Comisie, care constă în a-i refuza indemnizația de expatriere, ar conduce la rezultate puțin satisfăcătoare pentru Uniune și pentru funcționarii sau agenții acesteia. În susținerea poziției sale, reclamantul formulează următoarele patru argumente:

– ar fi suficient pentru Comisie să amâne, după voia sa, angajarea în muncă a unui agent care beneficia în mod legal de indemnizația de expatriere în cadrul unui contract anterior pentru a-l priva de această indemnizație;

– agenții ar fi încurajați să suporte cheltuielile de mutare în alt stat pentru a continua să beneficieze de indemnizația de expatriere la care ar fi avut dreptul cu ocazia unei recrutări anterioare, în condițiile în care ar fi acceptat deja o ofertă de muncă care și-a produs efectele cu câteva luni mai târziu într-o agenție situată în același loc;

– articolul 27 din statut, potrivit căruia funcționarii trebuie să fie recrutați pe o bază geografică cât mai largă, nu ar fi respectat în măsura în care agenții contractuali care au o experiență în cadrul instituțiilor Uniunii ar risca să renunțe să își continue cariera în cadrul acestora pentru a se întoarce în țara lor de origine;

– contextul în care a fost elaborat articolul 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut s-ar fi schimbat fundamental odată cu trecerea timpului; în prezent, ar fi mai rar să se integreze de la bun început în instituțiile Uniunii în calitate de funcționar.

116 Comisia contestă această argumentație.

117 Aceasta necesită, din partea Tribunalului, următoarele răspunsuri.

118 Primele două argumente se întemeiază pe premisa potrivit căreia reclamantul nu a putut stabili relații durabile cu țara de repartizare în perioada în care a lucrat ca agent contractual pentru Comisie.

119 Or, din cuprinsul punctelor 75-93 de mai sus rezultă că, la un anumit moment în perioada în care reclamantul a lucrat pentru Comisie, el și-a deplasat reședința obișnuită în Belgia.

120 Din moment ce trebuie să se considere că reclamantul și-a stabilit reședința obișnuită în Belgia în perioada în care era angajat la Comisie, el nu ar putea pretinde indemnizația de expatriere chiar dacă s-ar fi restabilit în Franța între 1 mai și 31 august 2019.

121 În aceste condiții, o instituție sau o agenție a Uniunii nu poate fi încurajată, în cazuri similare, să amâne angajarea în muncă a unui agent care beneficia în mod legal de indemnizația de expatriere în cadrul unui contract anterior pentru a-l priva de această indemnizație.

122 În orice caz, o instituție sau o agenție care ar proceda astfel numai în acest scop ar încălca obligația de solicitudine care trebuie să ghideze alegerile sale. Această obligație implică în special ca, atunci când o instituție sau o agenție ia o decizie cu privire la situația unui funcționar, ea să ia în considerare toate elementele care îi pot determina decizia și ca, procedând astfel, să țină seama

nu numai de interesul serviciului, ci și de cel al funcționarului sau al agentului în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 mai 1980, Kuhner/Comisia, 33/79 și 75/79, EU:C:1980:139, punctul 22, și Hotărârea din 29 iunie 1994, Klinke/Curtea de Justiție, C-298/93 P, EU:C:1994:273, punctul 38).

123 De asemenea, ar fi inutil ca acest agent să efectueze cheltuieli de mutare într-un alt stat pentru a continua să beneficieze de indemnizația la care avea dreptul cu ocazia unei recrutări anterioare.

124 În ceea ce privește al treilea argument invocat de reclamant, trebuie arătat că, pentru motivele menționate în legătură cu primele două argumente, nu există riscul ca agenți cu experiență în cadrul acestor instituții sau agenții să renunțe, după o întrerupere între două contracte, să își continue cariera pentru simplul motiv că, în cadrul noului loc de muncă, ar pierde dreptul la indemnizația de expatriere. În orice caz, articolul 4 alineatul (1) din anexa VII la statut urmărește să asigure caracterul multinațional al instituțiilor. Prin urmare, argumentul trebuie de asemenea respins.

125 Acest lucru este valabil și pentru al patrulea argument al reclamantului. Presupunând că sunt dovedite, schimbările constatate în cariera funcționarilor nu pot avea o incidență asupra aplicării unor norme a căror legalitate nu este pusă în discuție, instanța Uniunii neavând competența de a modifica din proprie inițiativă condițiile în care se acordă indemnizația de expatriere.

126 Astfel, argumentele reclamantului menționate la punctul 115 de mai sus trebuie respinse.

127 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se decidă că reclamantul nu a demonstrat că a avut reședința obișnuită în afara țării de repartizare în întreaga perioadă de referință în sensul articolului 4 alineatul (1) litera (b) din anexa VII la statut.

128 În consecință, trebuie să se respingă motivul unic și, pe cale de consecință, acțiunea.

Cu privire la cheltuielile de judecată

129 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

130 Întrucât reclamantul a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum și a cheltuielilor de judecată efectuate de Comisie, conform concluziilor acesteia din urmă.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a patra)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Îl obligă pe LF la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum și a celor efectuate de Comisia Europeană.

Gervasoni Nihoul Frendo

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 15 septembrie 2021.

Semnături